

EUROPSKA UNIJA

EUROPSKI PARLAMENT

VIJEĆE

Bruxelles, 26. studenoga 2025.
(OR. en)

2025/0108(COD)

PE-CONS 45/25

POLCOM 291
COWEB 115
AGRI 473
UD 223
CODEC 1478

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: UREDBA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2024/823 o izvanrednim trgovinskim mjerama za zemlje i područja koji sudjeluju u procesu stabilizacije i pridruživanja ili su s njim povezani

UREDBA (EU) 2025/...
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od ...

**o izmjeni Uredbe (EU) 2024/823 o izvanrednim trgovinskim mjerama
za zemlje i područja koji sudjeluju u procesu
stabilizacije i pridruživanja ili su s njim povezani**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom¹,

¹ Stajalište Europskog parlamenta od 13. studenoga 2025. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od

budući da:

- (1) Uredbom (EU) 2024/823 Europskog parlamenta i Vijeća², koja se primjenjuje do 31. prosinca 2025., uspostavljen je sustav autonomnih trgovinskih mjera između Unije i zemalja i područja zapadnog Balkana kojim se određeni poljoprivredni proizvodi podrijetlom sa zapadnog Balkana izuzimaju od carina i davanja s istovrsnim učinkom te kojim se određenim vinskim proizvodima podrijetlom sa zapadnog Balkana osigurava pristup globalnoj carinskoj kvoti.
- (2) Postojećim autonomnim trgovinskim mjerama za zapadni Balkan obuhvaćene su dvije preostale povlastice: prvo, suspenzija posebnih carina za sve voće i povrće na koje se primjenjuje sustav ulaznih cijena; i drugo: pristup ukupnoj carinskoj kvoti za vino koja je dostupna prema redosljedu podnošenja zahtjeva nakon što zemlje zapadnog Balkana iscrpe nacionalnu kvotu svaka u svojem sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju („SSP”). Unatoč ograničenom području primjene postojećih autonomnih trgovinskih mjera te su mjere i dalje važne.
- (3) Sustav autonomnih trgovinskih mjera vrijedna je potpora gospodarstvima partnera sa zapadnog Balkana, koja istodobno ne stvara negativne učinke za Uniju.
- (4) Unija bi stoga trebala nastaviti podupirati osjetljiva gospodarstva regije zapadnog Balkana produljenjem razdoblja primjene Uredbe (EU) 2024/823 za dodatnih pet godina. To produljenje pokazuje snažnu predanost Unije trgovinskoj integraciji zapadnog Balkana.

² Uredba (EU) 2024/823 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. veljače 2024. o izvanrednim trgovinskim mjerama za zemlje i područja koji sudjeluju u procesu stabilizacije i pridruživanja ili su s njim povezani (SL L, 2024/823, 6.3.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/823/oj>).

- (5) Zbog toga je primjereno produljiti razdoblje primjene Uredbe (EU) 2024/823 do 31. prosinca 2030.
- (6) Produljenje razdoblja primjene autonomnih trgovinskih mjera u skladu je s Uredbom (EU) 2024/1449 Europskog parlamenta i Vijeća³, kojom je uspostavljen Instrument za reforme i rast za zapadni Balkan.
- (7) Nakon stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između EU-a i Kosova^{*4}, posljednjeg SSP-a koji je stupio na snagu, trebalo bi izbrisati upućivanja na trgovinske povlastice za ribarstvo iz članka 3. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/823 jer su te kvote za sve stranke korisnice prenesene u odgovarajuće bilateralne sporazume o stabilizaciji i pridruživanju.
- (8) Člankom 2. stavkom 3. i člankom 10. Uredbe (EU) 2024/823 predviđaju se proturječni mehanizmi za suspenziju povlastica te bi ih stoga trebalo izmijeniti kako bi se uspostavila pravna sigurnost,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

³ Uredba (EU) 2024/1449 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o uspostavi Instrumenta za reforme i rast za zapadni Balkan (SL L, 2024/1449, 24.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj>).

^{*} Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i Mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

⁴ Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Kosova^{*}, s druge strane (SL L 71, 16.3.2016., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2016/342/oj).

Članak 1.

Uredba (EU) 2024/823 mijenja se kako slijedi:

1. članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Uvjeti za stjecanje prava na povlaštene aranžmane i odgovarajuće suspenzije”;

(b) u stavku 1. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) uključivanju stranaka korisnica u učinkovitu upravnu suradnju s Unijom, među ostalim za provjeru dokaza o podrijetlu, kako bi se spriječio svaki rizik od prijevare; i”;

(c) u stavku 2. drugi podstavak briše se;

(d) dodaje se sljedeći stavak:

„4. U slučaju da stranka korisnica ne poštuje stavak 1. točku (d) ovog članka, Komisija može, u skladu s člankom 6., u cijelosti ili djelomično suspendirati pravo dotične stranke korisnice na povlastice na temelju ove Uredbe.”;

2. u članku 3. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Neovisno o drugim odredbama ove Uredbe, posebno njezinom članku 10., s obzirom na posebnu osjetljivost poljoprivrednog tržišta, Komisija može, u slučajevima kada uvoz poljoprivrednih proizvoda dovodi do ozbiljnog poremećaja na tržištima Unije i njezinih regulatornih mehanizama, donijeti odgovarajuće mjere s pomoću provedbenih akata. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 8. stavka 3.”;

3. članak 10. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Ostale mjere privremene suspenzije”;

(b) u stavku 1. prvom podstavku uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako Komisija utvrdi da postoji dovoljno dokaza o prijevari ili da postoji veliki porast izvoza u Uniju koji nadilazi uobičajenu razinu proizvodnje i izvoznog kapaciteta, ona može poduzeti mjere za potpunu ili djelomičnu suspenziju aranžmana predviđenih u ovoj Uredbi na razdoblje od tri mjeseca, pod uvjetom da je prije toga.”;

4. u članku 12. drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Primjenjuje se do 31. prosinca 2030.”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u

Za Europski parlament

Predsjednica

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica
